

надъ с. Плаково и манастира Св. Илия, спуска се на северъ по гърба между землищата на Плаково и Мариино, минава покрай лозята Крушевъртъ, засѣга мѣстността Кръста, излиза отъ Осойната въ лозята и покрай Мариинскитѣ гробища завива по горния край на село Мариино и се качи на Могилкитѣ; отъ тамъ поема пѣтя за Пчелище — Ралевъ манастиръ, Бѣлиятъ пѣтъ, възвива малко на северозападъ, качи се на рѣта надъ Урушка могила при Пчелище, излиза на седловината надъ селото, пресича шосетѣ Присово — Пчелище и се свързва съ високото Присой бърдо, наречено тука Страната.

Рѣки — Така котловината, по казаната вододѣлна линия, се раздѣля на две равни половини: източна и западна.

Източната половина се напоява отъ голѣмата рѣка Дрѣнта, която иде отъ върха на Стара планина, мѣстность и колиби „Дрента“, прорѣзва Горния боазъ (проломъ), спуска се при Кжпиновския манастиръ „Св. Никола“, пада въ шумень, 2 метровъ водоскокъ и прави голѣмъ живописенъ завой на изтокъ покрай Кжпиново, гдето усвоява името Кжпиновска рѣка<sup>1)</sup>. Дрѣнта или Кжпиновската рѣка е разтворила презъ Браза широко каменно, набръздено и чисто измито легло. Пластоветѣ на скалитѣ и фигуритѣ, които тукъ се образуватъ, будятъ нашето внимание поради красотата и начина на разположението си. *Ф. Каницъ* и *Д-ръ К. Иречекъ* съ възхищение пишатъ за този рѣдъкъ въ България проломъ.

Въ низинитѣ Кжпиновската рѣка изрѣзва около брѣговетѣ си тучни ливади и лжки, въ които вирѣятъ богати зеленчуци. Лѣвиятъ ѝ брѣгъ приема първо притоцитѣ Малката и Плаковчица или Харваловската рѣка, която иде отъ Харваловци, Куцаровци и Зингиевци, после разтваря проломъ, завива покрай манастира „Св. Илия“, напоява низинитѣ, препълнени съ лозя и ливади и се влива въ Дрѣнта на мѣсто, наречено Смѣсито. Подиръ този голѣмъ притокъ по-долу идатъ все отъ лѣва страна на Дрѣнта малки притоци: Слатински долъ, който иде отъ с. Мариино, Барковски тъмень долъ, който иде отъ землището на Пчелище, Юрушки или селски долъ, който минава презъ Пчелище, Церѣва Кория, и други малки потоци.

Западната половина на котловината се напоява отъ две голѣми рѣки: Бѣлица и Дрѣновската. Първата иде отъ старопланинския връхъ въ мѣстността Бѣлица, обема Хаинския проходъ, спуска се право на северъ, стига село Килифарево, отъ което приема ново име Килифарска рѣка, прави голѣмъ завой на изтокъ, после завива на северозападъ, стига Дрѣновската рѣка, която

<sup>1)</sup> Нѣкои мѣстни лица отъ Кжпиново и Миндя се опитвотъ да прикачатъ на Дрѣнта други имена — „Сѣнокося“, „Веселина“. Тѣ се водятъ по лични настроения. Старобългарското име е Дрѣнта.